

Edita Gabrič z Ekonomske fakultete v Ljubljani je skupaj s kolegi proučevala možnost sodelovanja z Radensko pri uporabi zaščitnega znaka vidre pri promociji vod: »Sprva so bili nad predstavitvijo v Radenski zelo navdušeni, potem pa se je na žalost – ker imajo v Radenski nekakšno prestrukturiranje – to navdušenje nekje porazgubilo. Upamo, da bo več posluha pri novem vodstvu in novi sestavi uprave. Je pa takšno sodelovanje res neka novost, nekaj, česar drugi ne počnejo. Vidre pri promociji svojih izdelkov ne uporablja še nihče niti je ne more uporabljati kdorkoli. Radenska bi s tem, ko bi uporabljala ta znak, svojim uporabnikom dala vedeti, da hkrati skrbijo tudi za vidre in naravno okolje. Torej, da ne jemljejo samo iz narave, ampak vanjo tudi vračajo, da so odgovorni do okolja. S tem ko se promovirajo oni, se promovira tudi *Lutra* preko njihove znamke. Vložek podjetja bi bil tu zelo majhen, za promocijo *Lutre* in ohranitev naravnega okolja pa bi to pomenilo zelo veliko. Na žalost pa je pri nas trend, sponzorirati predvsem šport, toda trendi in tabuji se podirajo vsak dan. Na primer v Franciji uporablja polnilec naravne vode za svoj znak medveda, ki je značilen prebivalec območja, kjer izvira voda.«

Zdenko Vidonja, Terme 3000: »Sodelujem na tekmovanju pri pripravi jedi v kotličku, kjer pripravljam bograč. Pri tem so pomembne izkušnje pa tudi dobra volja, da jed dobro narediš.«

Franc Obal, nekdanji direktor Galerije: »So so, mogoče priznani in najboljši ustvarjalci male plastike, ki so že razstavljali, pa jih nismo mogli pridobiti.«

Galerija naj dopolni stalno zbirko posameznega likovnega umetnika z njegovimi najboljšimi likovnimi deli.«

Anica Kotnik, predsednica murskosoboškega območnega odbora Slovenskega društva hospic: »Bolniki večkrat povedo, da določene bolečine ne čutijo ali nanjo 'pozabijo', ko dobijo pravi obisk.«

In naši prostovoljci dajejo prav to.«

Majda Jerebic iz Vratnega Vrha: »Prepričana sem, da bomo zdaj, ko živimo v samostojni občini, v naših krajih prej prišli na vrsto pri občinskih vlaganjih.«

Ferenc Horvath, sicer profesor madžarskega jezika in geografije, deluje tudi kot novinar: »Osnovna naloga ustanovitelja, novoizvoljenega poslanca v državnem zboru in Urada za narodnosti je, da nam v prihodnje zagotovijo sredstva, ki bodo pokrila naše stroške.«

Mira Prelec: »Na leto imamo eno dražbo, to pa je že peta dražba PU MS. Vedno prodamo večino predmetov in vedno je tudi precej ljudi.«

11. oktober je svetovni dan hospica

Ne le zdravila, tudi bližina lajša bolečine

Hospic za človeka, ko mu je najtežje

Moto letošnjega svetovnega dneva hospica, ki ga praznujemo 11. oktobra, je Hospic in paliativna oskrba – človekova pravica. Paliativna ali blažilna oskrba pomeni lajšanje bolečine, vendar ne le z medicinsko pomočjo, ampak tudi v duhovnem smislu in s tem, da si človeku blizu. »Bolniki večkrat povedo, da določene bolečine ne čutijo ali nanjo 'pozabijo', ko dobijo pravi obisk. In naši prostovoljci dajejo prav to,« pravi Anica Kotnik, predsednica murskosoboškega območnega odbora Slovenskega društva hospic.

Slovensko društvo hospic je nevladna humanitarna organizacija, ki združuje strokovne delavce in prostovoljce, da pomagajo ljudem v trenutkih nemoči in sprejemanja tega, da se življenje izteka. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1995, pred šestimi leti pa sta z oskrbo neozdravljivo bol-

vite in vodenje murskosoboškega območnega odbora, v katerem sedaj aktivno deluje enajst prostovoljcev.

Delo prostovoljcev na domu je zahtevno, saj so zaupniki in sogovorniki ljudem, ki imajo hudo bolezen ali doživljajo minljivost bližnje osebe. Njihovo poslanstvo je ob pomoči strokovnega tima sočutna oskrba umirajočih in njihovih svojcev, ki se po smrti nadaljuje s podporo žalujočim. S svojimi obiski pripomorejo k temu, da bolnikove ure niso samotne, omilijo občutek nemoči in osmislijo dni.

»Biti moraš človek s srcem,« pravi Anica Kotnik. Dostikrat je izkušnja lastne izgube tista, ki človeka pripelje v društvo, saj zaradi doživete bolečine veliko bolje razume drugega človeka v stiski, veččine pristopa k človeku in osebnostno rast pa jim daje tudi izobraževanje, ki ga opravi vsak prostovoljec, preden vstopi v

reagiraj. Tam si in tak, kakršen si. Če gledaš in čutiš s srcem in če si stoodstotno prisoten, ne narediš napake. Tudi sama sem se od začetka spraševala, kaj pomeni popolna prisotnost. To pomeni, da ko sem z bolnikom, sem samo z njim in mi misli ne odstavajo drugam. Biti zbran in brezpogojno prisoten je osnovno pravilo pri našem delu, ker to z drugo besedo pomeni ljubezen, tudi stik z Bogom. Po tem bolniki tudi takoj začutijo pristnega prostovoljca. Pri zadnjem spremljanju me je gospod, ko sem prvič prišla k njemu, vprašal: Kaj ponujate. Prvi hip sem se zdrznila. Kaj torej ponujam? Ja tukaj bom, z vami in vas poslušala, sem mu dejala. Drugega ni bilo potrebno. Med nama se je razvil pristen odnos in najina srca so se zblížala, tako da se veselimo vsakega srečanja z njim in on težko čaka mene. Bolj dvomiš, bolj se bojiš, več načrtuješ, slabše je za oba. Tudi zate kot prostovoljca, saj izgorevaš in bolečino nosiš domov. Če pa si s srcem in dušo tam, se domov vračaš olajšan in lahkoten, kot da si v oblakih,« je o lastnih izkušnjah dela prostovoljke povedala Anica.

V dneh, posvečenih hospicu, programu oskrbe na domu, pripravljamo murskosoboški območni odbor različne dogodke z namenom, da javnost spozna njegovo delo in poslanstvo, da začuti, da ga je vredno sp-

»Bolniki večkrat povedo, da določene bolečine ne čutijo ali nanjo 'pozabijo', ko dobijo pravi obisk. In naši prostovoljci dajejo prav to,« pravi Anica Kotnik, predsednica murskosoboškega območnega odbora Slovenskega društva hospic.

rejeti v okolju in v stiski poklicati na pomoč. Želijo si tudi, da bi ljudje spoznali, da prostovoljci niso neki posebneži, ampak so ljudje kot vsi drugi, ki pa v sebi nosijo pristno sočutje. Približati se želijo tudi mladim, ki velikokrat doživijo izgubo in ki bolj kot sami povedo ali pokažejo razmišljajo o minljivosti. Potem pa se v okolju, kjer ni spodobno potočiti solze ali nimajo nikogar, komur bi zaupali, s čustvi žalosti zatečejo v tako imenovane sence.

Majda Horvat

V času svetovnega dneva hospica pripravlja murskosoboški območni odbor 10. oktobra predstavitev dejavnosti v domu starejših v Radencih, 15. oktobra prevzem prostorov za delo društva v Dvorcu Rakičan in 25. oktobra delavnice za mlade na skavtskem srečanju v Gornji Radgoni. Telefon društva Hospic 00 Murska Sobota je 051 442 636.

nih in njihovih svojcev ter žalujočih začeli v Murski Soboti Marija Cehner in Renata Golob. Slednja je potem pred tremi leti prevzela tudi ustano-

dom. »Prostovoljci smo naravni, pristni in tudi smrt sprejemamo kot del življenja. Ko greš k bolniku, se ne moreš vnaprej pripraviti, kako boš

Učenje – izobraževanje za odrasle

Povpraševanje na trgu, zanimanja med odraslimi pa ni

Pestra ponudba za izobraževanje pri različnih ponudnikih v regiji

V Svetovalnem središču na Ljudski univerzi v Murski Soboti, ki je koordinator prireditve slovenskih svetovalnih središč Senje za učenje, so predstavili možnosti izobraževanja in učenja za odrasle. Tukaj je eno od štirinajstih svetovalnih središč, ki tvorijo vseslovensko mrežo, skupaj s partnerji iz vsega Pomurja pa ponujajo različne oblike izobraževanja za pridobivanje izobrazbe in različnih sposobnosti. Predstavili so možnosti izobraževanja za odrasle v letošnjem šolskem letu in pogledali, kako so se odrasli vključevali v izobraževanje v minulem šolskem letu.

Pregled vpisa odraslih v regiji v različne izobraževalne institucije je predstavil Alojz Sraka, svetovalec v Svetovalnem središču. Lansko leto se je v različne programe pri številnih ponudnikih po Pomurju za pridobivanje izobrazbe do V. stopnje vključilo 520 udeležencev, kar je manj kot v minulih dveh letih (lani 593, predlani 781).

Za dokončanje osnovne šole se je odločilo 123 oseb, kar je v primerjavi s preteklimi leti manj, občutno pa se zmanjšuje vpis odraslih v srednje poklicno izobraževanje. Teh je bilo 127 in se je število v zadnjih dveh letih prepolovilo, v srednje strokovno in tehnično izobraževanje pa se je vpis v dveh letih zmanjšal s 169 na 45. Nekoliko boljši so rezultati vpisa v programe srednjega poklicnega in tehniškega izobraževanja, največji vpis pa beležijo na smerih ekonomski tehnik, zdravstvena nega ter strojni in prometni tehnik. V regiji imamo tudi dva poklicna tečaja, in sicer ekonomski tehnik in predšolska vzgoja, ki sta dobro obiskana. Zmanjšalo pa se je tudi

število tistih, ki so obiskovali maturitetni tečaj.

Povečuje se pestrost višješolskega in visokošolskega študija, ne pa tudi število odraslih, ki bi se za to odločali, novost pa je magistrski študij, ki ga v sodelovanju z Dobo – študij mednarodnega poslovanja in Fakulteto za upravo – študij uprave izvajajo na soboški Ljudski univerzi.

Sraka je opozoril tudi na nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK), ki nikakor ne morejo zaživeti. Beležijo pa majhen trend navzgor, saj se NPK tistim, ki se želijo zaposliti v Avstriji, upošteva pri pridobivanju delovnega dovoljenja.

Veliko boljše pa so razmere pri izobraževanju za

življenjsko uspešnost (UŽU), kjer se je število udeležencev izjemno povečalo. Gre za programe, ki pripomorejo k odpravljanju predsodkov o učenju odraslih in odpirajo vrata v nadaljnje izobraževanje. Število se je od lanskega leta skoraj podvojilo, lani pa je tečaje obiskovalo 678 udeležencev.

Letos je na vseh srednjih šolah po Pomurju, zavodih za zaposlovanje, gospodarski in obrtni zbornici ter drugih centrih za pridobitev do pete stopnje razpisanih 1393 mest, za izredni študij za višjo in visoko izobrazbo ter magisterij 385, za različne programe brez stopnje izobrazbe pa 1192.

A. Nana Rituper Rodež

V soboški severni obrtno-industrijski coni gostuje največji cirkus v Sloveniji Safari, ki v svojem programu predstavlja 45 živali, med drugim kamele, lame, konje, kozo, merjasce in krave. V cirkuških točkah nastopajo tudi klovni, akrobati, fakirji in požiralci ognja, celotni program pa traja dve uri. Celotna cirkuška zasedba je sestavljena iz 25 ljudi. Cirkus vodi družina Spindler iz Hamburga, ki se po besedah zaposlenih s cirkuško dejavnostjo ukvarja že več kot 200 let. Pred Mursko Soboto je cirkus gostoval na Dunaju, nato pa bo obiskal še številna slovenska mesta. T. M.

